

der er Noget ved en eller anden Skole af en saadan Bessaffenhed, at det bør rettes, maa han have Midler til at sende Inspektionen til denne Skole for at undersøge dens Tilstand. Dermed er denne Skole bedst tjent og fremfor Alt, det ere Disciplene bedst tjente med. — Endringsforslaget under Nr. 78 angaar en Forhøielse af Betalingen til Læmelærerne. Betalingen til Læmelærerne er ordnet for flere Aar siden, og Læmelærerne, hvortil jo høre de, der give Undervisning i Sang, Gynastik, de, som have Inspektionen i Skolerne osv., ere fuldstændig stillede som dem, der ere lønede af de samlede Summer. Man har fundet det billigt, — og dette er der neppe nogen Tvivl om, at det er, — at forhøje de samlede Summer, der stilles til Ministerens Raadighed, med 20 pCt. Det, der nu her er foreslaaet, er en tilsvarende, ikke engang saa stor Forhøielse af Lønningen til Læmelærerne; det er aabenbart retfærdigt og billigt, at den ydes. — Under Nr. 80 har det ærede Udvalgs Flertal foreslaaet at tilføje den Anmærkning, der tidligere har staaet ved Tilskudet til Slagelse lærde Skole. Det forekommer mig, at Billighed i høi Grad taler for at blive staaende ved Lovteksten i denne Henseende. Jeg vil minde om, at Slagelse lærde Skole blev nedlagt i 1852. Det var en af de rige Skoler; den blev nedlagt sammen med Rønne Skole, der var en af de fattige. Rønne Skole fik, hvad den havde, og Mere til; Slagelse Skole blev bestaaen næsten til det Yderste, og saa fik den endda sit Tilskud anvist i Penge. I Begyndelsen kunde dette slaar til for Kommunen til at indrette en Realskole for, men Fordringerne til Lærernes Lønning ere bestandig stigende, og de kunne ikke tilfredsstilles uden et stedse forhøjet Tilskud fra Kommunen. Da nu det lærde Skolevæsenes Fond, som har arvet Slagelse Skole, oppetærer samtlige Indtægter i Korn, og disse faalebes i Aar ere stegne med de stigende Sædpriser, vil man ogsaa ved at give Slagelse Skole et Tilskud, der svarer til det tidligere, kun komme til at forhøje dette i Overensstemmelse med, hvad der foreligger. Det, der nu foreligger, er altsaa at give Slagelse Realskole et Tilskud, der i Verdi omtrent — ikke fuldt — kan svare til, hvad der oprindeligt var paatænkt at give Skolen. — Endringsforslagene under Nr. 82 og 83 gaa ud paa at nedsette det til ekstraordinære Udgifter ved de lærde Skoler foreslaaede Bøvel paa Grund af, at der er ydet et Tilskud til Udgivelsen af en fransk Ordbog. Sagen er jo nemlig den, at der virkelig er Trang til en saadan ved Skolerne, og at den udbøvede Undervisning i Fransk har gjort denne Trang endnu mere følelig. Man har derfor, følgende Exempler fra Fortiden, givet et Tilskud af denne Konto til Udgivelsen af en saadan Ordbog; men jeg kan ikke se, at dette indeholder nogen Grund til at nedsette Bøvelbet. Der er et Par andre Smaaoudgifter, som man ligeledes har henledet Opmærksomheden paa; men jeg vil dog

endnu tilføje, at af denne Konto afholdes Trykningsudgifterne til Skolernes Programmer, og da disse ere i en stadig Stigen, vilde det være meget uheldigt oven i Kjøbet at nedsette Kontoen. — Endnu skal jeg omtale Endringsforslaget under Nr. 84, der omhandler Udgifterne til Kapellanhold for de tre Seminarieforsandere, der tillige ere Sognepræster. Det er nemlig paalaagt disse Tre at holde Kapellan, for at ikke deres Gjerning som Præst skal komme i altfor stærk Kollision med deres Gjerning som Seminarieforsander. Men nu er det langt dyrere at holde Kapellan, end det har været tidligere, og dette hidrører navnlig derafra, at der for Tiden er virkelig Trang til theologiske Kandidater. Det er ingenlunde sjældent, at en personel Kapellan opnaar en Lønning af 1,000 Kr. foruden frit Ophold og en Offerdaa, og den Lønning, som her er tilstaaet dem, er kun 800 Kr. Da der skal ydes dem baade Løn og Ophold, er dette ikke tilstrækkeligt, og jeg har derfor maattet gaa ind paa at foreslaa en Forhøielse af det tidligere Bøvel, nemlig fra 800 Kr. til 1,200 Kr., hvilket ingenlunde er for meget. — Om Forslaget under Nr. 85 er der ingen Dissens. — Forslaget under Nr. 86 gaar ud paa at bringe Posteringen tilbage til, hvad den har været tidligere. Jeg maa bestemt udtale, at den af Ministeriet foreslaaede Ordning er mere retfærdig end den af Udvalget foreslaaede.

Højmark: Det var nogle Bemærkninger, som kom fra det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) der foranledigede mig til at begjære Ordet. Jeg har jo længe vidst, at der her i vort Fædreland og da ogsaa i denne Sal findes en hel Del Mænd, der have den kinesske Tro, at det staaar vel til med Oplysningen og Dannelsen i vort Fædreland, naar vi blot føre et skarpt Tilsyn og afholde det tilstrækkelige Antal Examina; men jeg maa tilstaa, at jeg blev i høi Grad forbauset ved at høre, at ogsaa det nævnte ærede Medlem havde denne Tro. Han udtalte nemlig, at det hidtil var Skoleraadet — og siden kom han til at sige Skolekommissionen —, der havde ført Tilsyn med Høiskolerne; men han mente, at det var langt bedre, naar der kun var een Mand, som havde Tilsynet, især naar Ministeren valgte en Mand, der havde det rette Syn paa Sagen. Jeg kunde nok have lyst til at spørge det ærede Medlem, om vi have nogen som helst Sikkerhed for, at den Mand, der til enhver given Tid staaar i Spidsen for Undervisningsvæsenet, virkelig altid har det rette Syn paa Undervisningen og paa den Virksomhed, som udfødes gjennem vore Høiskoler. Ved de Ytringer, som jeg idag har hørt fra den høitærede Kirke- og Undervisningsminister, er jeg kommen ikke saa lidt i Tvivl herom, thi naar han udtalte, at det Tilskud, som vi skulde give til Høiskolerne, ikke skulde rette sig efter Elevernes Antal men snarere efter det Antal